

Blocul National Sindical propune prelungirea PNRR si corelarea lui cu perioada de programare 2021 - 2027

Blocul National Sindical (BNS) a propus, în cadrul unei întâlniri cu reprezentantii Comisiei Europene (CE), prelungirea PNRR si corelarea lui cu perioada de programare 2021 - 2027, precum si extinderea perioadei de implementare a proiectelor, în conditiile în care nu exista posibilitatea fazarii acestora.

Reprezentantii BNS au luat parte, joi, la o reuniune solicitata de reprezentantii Comisiei Europene, având ca tema principala de discutie implementarea PNRR. La întâlnire au mai participat si alti reprezentanti ai confederatiilor sindicale si organizatiilor patronale reprezentative din România.

Conform unui comunicat al BNS, reprezentantii organizatiei au propus o serie de solutii pentru deblocarea situatiei critice în care se afla PNRR în România, cu întârzieri semnificative în implementare.

Astfel, sindicalistii au solicitat prelungirea PNRR si corelarea lui cu perioada de programare 2021 - 2027 inclusiv prin atasarea regulii N+2 (exista un termen-limita pâna la care banii CE pot fi cheltuiti, n.r.), extinderea perioadei de implementare a proiectelor aflate în implementare, în conditiile în care nu exista posibilitatea fazarii proiectelor, precum si abordarea unui mecanism de transfer de cheltuieli dinspre PNRR catre Cadrul Financiar Multianual pe fondul existentei unui risc de dezangajare considerabil.

Sindicalistii mai solicita cresterea transparente si predictibilitatii procesului de implementare aferent PNRR, aplicarea regulilor asumate cu privire la comitetul de monitorizare si consolidarea acestuia si îmbunatatirea mecanismelor de audit si control.

Potrivit sursei citate, BNS a pus la dispozitie, în cadrul acestei întâlniri, o analiza detaliata privind stadiul implementarii PNRR, subliniind o serie de probleme critice cu care se confrunta acest program.

Totodata, BNS considera ca PNRR a fost abordat înca din stadiul de proiect în mod eronat.

"De la bun început a fost conceput cu erori majore (ex. timing-ul asumat pentru anumite reforme, au fost asumate reforme generatoare de cheltuieli suplimentare cum ar fi noua lege a pensiilor publice, reforma salarizarii în sectorul public înaintea reformei fiscale). De asemenea, alocarile de resurse financiare pentru investitii au fost unele discretionare (centrate pe anumite judete în care interesul politic al liderilor momentului era maxim, adâncind decalajele de dezvoltare economica si sociala la nivel teritorial si îndepartându-ne de obiectivele si principiile conceptului european de coeziune)", se mentioneaza în comunicat.

Pe de alta parte, întregul proces de elaborare a PNRR si de negociere a fost unul "strict secret pentru partenerii sociali reprezentativi si pentru opozitia politica de la acea vreme".

"Implementarea PNRR ramâne întârziata, iar multe reforme si investitii risca sa nu fie finalizate pâna în 2026, fiind cazul multor state membre. La nivelul UE, doar 47% din fondurile disponibile au fost decontate pâna la finalul anului 2024. Problemele transversale cu care se confrunta Mecanismul de Redresare si Rezilienta sunt relevante si pentru România, însa nu pot fi imputate în mod exclusiv tarii noastre, respectiv birocratia excesiva, capacitatea administrativa redusa, lipsa unei coordonari eficiente si a unor mecanisme clare de evaluare respectiv o serie de probleme legate de eficienta investitiilor realizate în special în zona tranzitiei verzi si conformitatii climatice", se mai precizeaza în document.

Reprezentantii BNS apreciaza situatia PNRR în România ca fiind una critica, printre motive aflându-se întârzieri semnificative în implementare "pe fondul unor ghiduri ale solicitantului stufoase, care implica multa birocratie".

"Întârzierile au un caracter transversal fiind specifice atât lansării de ghiduri ale solicitantului cât și evaluărilor sau contractărilor. Exista call-uri care au finalizat etapa de evaluare iar contractele nu sunt semnate desi au trecut 7 luni de la data finalizării evaluării (ex. call-ul dedicat IMM-urilor). De asemenea, exista întârzieri de peste un an în lansările de proiecte în condițiile în care mai avem 2 ani până la finalizarea PNRR. Întârzierile fiind relevate inclusiv de lipsa de corelare între planificarea cererilor de plata și procesul de implementare, România fiind astăzi abia la cererea 3 de plata, aceasta fiind suspendată", susțin sindicalistii.

Totodată, fragmentarea finanțării reprezintă un proces care generează o influență negativă asupra efectului multiplicator și impactului PNRR, fiind cazul finanțărilor care vizează mediul privat. "PNRR este mai degrabă o piată pentru furnizorii de servicii de consultanță și nu o soluție pentru beneficiari, afirmatia bazându-se pe un proces de depunere de proiecte extrem de greoi și condiționat de reguli artificiale care îngreunează procesul de absorbție", precizează sursa citată.

BNS mai face referire la întârzieri semnificative în ceea ce privește plățile și sistemul de decontare, iar transparența în raportarea beneficiarilor și în utilizarea fondurilor afectează încrederea în mecanism.

Sindicalistii au menționat și lipsa unor clauze minime cu caracter social la nivelul ghidurilor solicitantului în ciuda faptului că investițiile publice și implicit banul public nu trebuie să crească sau să contribuie la consolidarea inegalităților. "România viciază astfel capacitățile investițiilor publice afectând negativ inclusiv obiectivele asumate la nivelul PNRR", se mai precizează în document.

Reformele realizate la nivelul PNRR și recunoscute de Comisia Europeană manifestă o sinergie discutabilă cu valorile europene exemplificând aici reforma sistemului de pensii sau cea care vizează salariul minim, menționează BNS.

"Exista o lipsă de comunicare majoră generală din partea autorităților. Exemplificăm aici faptul că nu există rapoartări publice regulate, dezbateri transparente privind stadiul implementării, jaloane nerealizate, blocaje, soluții și riscuri sau faptul că reuniunile de comitet de monitorizare PNRR nu au mai fost realizate de peste un an. Un alt exemplu este Banca de Investiții și Dezvoltare care nu este încă operațională însă exemplele pot continua", susține sursa citată.

Reprezentantii federației sindicale au amintit și de procesul de implementare aferent PNRR, care este imprevizibil în condițiile în care statul ia decizii și măsuri fără consultare, cum ar fi renunțarea la împrumuturi sau la anumite jaloane ori acest lucru contravine inclusiv responsabilităților comitetului de monitorizare.

Totodată, BNS atrage atenția asupra nevoii urgente de remediere a acestor deficiențe și solicită un dialog social autentic, care să permită ajustarea direcțiilor strategice ale PNRR și o implementare mai eficientă a reformelor asumate.

"BNS va continua să monitorizeze și să semnaleze problemele existente, având ca obiectiv principal protejarea intereselor lucrătorilor și asigurarea unei dezvoltări economice echitabile în România", se mai arată în comunicat.